

ALFOGADAT

2004

Szövegkezelés

Dr. Péter Kristóf

Mercator
HesStudio

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 963 9496 49 9

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2003
© Mercator Stúdió, 2003

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
T/F: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	5
SZÖVEGEK	7
SZÖVEGBEVITEL	8
EGYSOROS SZÖVEG	8
EGYSOROS SZÖVEG LÉTREHOZÁSA	8
EGYSOROS SZÖVEG FORMÁTUMA	9
EGYSOROS SZÖVEG MÓDOSÍTÁSA	10
EGYSOROS SZÖVEG STÍLUSA	13
BEKEZDÉSES SZÖVEG	14
BEKEZDÉSES SZÖVEG LÉTREHOZÁSA.....	15
KURZORMOZGATÁS	17
SZÖVEG KIJELÖLÉSE	17
KARAKTERFORMÁZÁS BILLENTYŰI	18
SZÖVEG MÁSOLÁSA ÉS ÁTHELYEZÉSE.....	19
SZÖVEG KERESÉSE ÉS CSERÉJE	20
SZÖVEGFÁJLOK IMPORTÁLÁSA.....	23
SZÖVEGFÁJL RAJZBA VONTATÁSA	24
BEKEZDÉSES SZÖVEG MÓDOSÍTÁSA.....	25
BEKEZDÉSES SZÖVEG FORMÁTUMA.....	25
BEKEZDÉS SZÉLESSÉGE	28
BEHÚZÁS ÉS TABULÁTOROK	29
KÜLÖNLEGES KARAKTEREK	30
A SZÖVEG IGAZÍTÁSA	32

A SZÖVEG STÍLUSA	33
SZÖVEGSTÍLUSOK LÉTREHOZÁSA.....	33
KORÁBBI VERZIÓK STÍLUSAINAK HASZNÁLATA	36
SZÖVEGMÉRET EGYEZTETÉS A MODELL- ÉS PAPIRTÉR KÖZÖTT	38
A HELYESÍRÁS ELLENŐRZÉSE.....	38
IRODALOM	41

ELŐSZÓ

Az AutoCAD vezeti a személyi számítógépeken futó, számítógépes tervezést segítő rajzprogramok piacát. Ha a felmérések nem csalnak, akkor ez a vezető szerep 80 százaléknál is nagyobb piaci részesedést jelent. A mérnöki tervezés szakemberei építészeti, gépészeti és egyéb területeken világszerte rajzok millióit készítették el ezzel az eszközzel a program megjelenése óta. Ez köszönhető annak a szívós fejlesztő munkának is, amelynek révén a programot létrehozó Autodesk mintegy másfél évenként újabb programváltozattal rukkol elő. Mérnökök, tervezők, műszaki szerkesztők és rajzolóok olyan eszközöket kapnak ezzel a szoftverrel kezükbe, amelyekkel más tervezőrendszerek nem, vagy csak elvétve rendelkeznek.

Az AutoCAD 2004 elérhető árú kétdimenziós műszaki rajzprogram, amellyel a rajzok hatékonyan és biztonsággal megoszthatók. A szoftver által kezelt *DWG* formátum teljesen kompatibilis a „nagy” AutoCAD programéval, valamint az arra épülő iparág specifikus alkalmazásokkal (Land, Mechanical, Architectural Desktop) sőt a gyártó cég licenckezelési politikája szerint az LT változatról kedvezményes áron lehet váltani a többet tudó háromdimenziós változatokra. A rajz megosztását segíti a weben használható, írásvédett *DWF (Design Web Format)* is.

A szerkesztés hatékonyságának fokozása érdekében csaknem felére (átlagosan 54 %-ra) csökkentették a rajzfájlok méretét, jelentősen átdolgozták a program kezelői felületét, biztonságosabbá tették az adatmegosztást (egyetlen *DWF* fájlban már több *DWG* rajz is közzétehető), használhatók az iparág specifikus alkalmazások objektumai, továbbfejlesztették a DesignCenter és DesignCenter Online, valamint a szövegszerkesztési, tulajdonságkezelő, csoportmunka támogató eszközöket stb.

A könnyebb kezelhetőség és az árcsökkentés érdekében most az AutoCAD LT 2002-es változatához hasonlóan több kötetben tárgyaljuk a programot. Az újdonságokat és szükségéses alapismereteket az

„AutoCAD LT 2004 – Kezdő lépések” című kötetben ismertettük. Az „AutoCAD LT 2004 – Rajzelemek” című kötet foglalkozik a rajz létrehozásával, az alapvető objektumok kialakításával, az „AutoCAD LT 2004 – Fóliák, tulajdonságok” kötet tárgyalja a rajzi rétegek kialakítását, felhasználási területeit és szempontjait. Az „AutoCAD LT 2004 – Blokkok, Xrefek” című kötet a rajzelemek csoportosítását, „újrhasználását”, elemkönyvtárak használatát és a rajzok közötti keresztthivatkozásokat tárgyalja. Az „AutoCAD LT 2004 – Rajzmódosítás” című kötet írja le a programmal létrehozott alapvető rajzelemek módosításának legkülönbözőbb típusait (a vágást, a nyújtást, a tükrözést, a megtörést, a letörést stb.). Az „AutoCAD LT 2004 – megjelenítés” című kötet foglalkozik a rajz különböző képernyős és nyomtatási megjelenítési módjaival, a rajzgépek használatával. Az „AutoCAD LT 2004 – Változók, lekérdezések” című kötetben a működést szabályozó és információs rendszerváltozók használatát mutatjuk be. Az „AutoCAD LT 2004 – Testre szabás, beállítások” című kötet ismerteti a program optimális használatához szükséges előkészítő munkákat.

Könyvünk tömören, a kezdő és haladó felhasználók számára egyaránt érthető módon összefoglalja az AutoCAD LT 2004 változatának szövegkezeléssel kapcsolatos tudnivalóit (amelyek jó részben megváltoztak az új verzióban). A parancsnevek után megadtuk a magyar nyelvű AutoCAD 2004-es változat megfelelő parancsait is.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows98, illetve Windows (NT 4.0, 2000, XP) operációs rendszer alapfokú ismerete. A könyvet ajánljuk azoknak, akik kényelmesen, gyorsan, tetszetős formában szeretnék elkészíteni rajzaikat, azokat pontosan jól olvasható módon kívánják beméretezni, amihez ezúton is sok sikert kívánunk.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2003. november

Köszönettel

a szerző.

SZÖVEGEK

Az AutoCAD LT hagyományosan sokrétűen kezeli az rajzok feliratozását. Számos szövegfont, azaz karakterminta áll rendelkezésre. A program 2004-es változatában használhatjuk az összes TrueType karakterkészletet, amelyek rajzi megjelenítése a képernyőn is alakhű (WYSIWYG), bár vigyáznunk kell, mert egyesek típusokból az ékezetes betűk hiányoznak, illetve nem helyesen jelennek meg. Emiatt mindig végezzünk próbát egy betűtípus kiválasztása előtt. A szövegszerkesztés párbeszédpaneljét ebben a változatban a közismert Word for Windows szövegszerkesztőhöz hasonló, könnyen kezelhető módon alakították ki (módosították az előző változatban megjelent párbeszédpanelt).

A 2004-es változatban módosított bekezdéses szövegszerkesztő eszközzel szinte Word dokumentumokat helyezhetünk el a rajzban, miközben a Word szokásos kellékeivel gazdálkodhatunk (hasonlóan kezelhetők például a szövegbe illesztett tabulátorok). Az új Properties palettának köszönhetően sokkal könnyebb a szövegtulajdonságok beállítása is.

A szövegmegírás jellemzőit néven nevezhető stílusokba foglalhatjuk, hogy a későbbiek során ezekre a jellemzőkre elegendő legyen csak stílusnevükkel hivatkozni. A rajzok lényeges információkat (címcécsétek, alkatrészek, kitöltéssel és vonaltípussal nem szemléltethető rétegrendek címkéi, műszaki specifikációk, kiviteli utasítások, megjegyzések) hordozó részei a szövegek.

A programban többféle lehetőségünk van a szövegek létrehozásához. Rövid, egyszerű bejegyzésekhez használjuk az egysoros szövegeket, a többsorosokat hosszabb, belső formázást is tartalmazó megjegyzésekhez, úgynevezett bekezdésszöveghez alkalmazzuk. A bekezdésszöveg beillesztéséhez elegendő a helyét kijelöl-nünk egy négyszögletes (egérrel húzott gumivonalzóval meghatározott) kerettel. A szövegeket beilleszthetjük akár a vágólapról, akár importálhatjuk is *.rtf* vagy *.txt* fájlokból, valamint a vágólapon keresz-

tül, sőt erre most már Word dokumentumokat is felhasználhatunk. A szövegimportálás lehetősége egyébként szintén az AutoCAD LT 98-ban jelent meg.

Mindegyik bebillentyűzött szöveg az aktuális szövegstílust használja, amely meghatározza az alapértelmezett fontot és a formátumbeállításokat. A szöveg megjelenésének módosításához szintén a Word for Windows szövegszerkesztőhöz hasonló módon foghatunk. A szövegírás megkezdése előtt mindegyik parancs kiírja az érvényes stílusbeállítás legfontosabb paramétereit.

SZÖVEGBEVITEL

Az egysoros és a bekezdésszövegek bevitelét egyaránt végezhetjük az AutoCAD LT eszközeivel, szöveget vehetünk át a vágólapon keresztül (ez is az egységességre való törekvést jelzi), és külső szövegszerkesztők által létrehozott szövegeket is átvehetünk.

EGYSOROS SZÖVEG

Egyszerű, tömör, rövid szövegeket írunk a rajzra ebben a formában. Ennek kezelése alig változott a program megelőző verziói óta.

EGYSOROS SZÖVEG LÉTREHOZÁSA

Egysoros szöveget készítésére a parancssori **TEXT** (SZÖVEG) parancsot, a **Draw** (Rajz) menü **Text** (Szöveg) ▶ **Single Line Text** (Egysoros szöveg) parancsát, illetve a Single Line Text ikonra kattintást alkalmazzuk. A szöveg beírásának folyamata párbeszédés üzemmódban:

①	TEXT (SZÖVEG)	Szövegíró parancs, amelyet begépelünk, vagy a Draw menüből választunk ki, illetve helyette kattinthatunk a parancs ikonjára is.
②	<i>Specify start point of text or [Justify/Style] (Igazít/Stílus/</i>	A program kéri a szöveg igazítását (<i>Justify</i>), stílusát (<i>Style</i>) vagy a megírás kezdetének helyét. Ez utóbbi az alapértelmezett. Ha adatbe-

	<Kezdőpont>):	írás nélkül lenyomjuk az Enter billentyűt, akkor a program az új szöveget közvetlenül a legutoljára létrehozott szöveges objektum alá helyezi.
③	<i>Specify rotation angle of text</i> (Forgatás szöge <0>):	A teljes szöveg elforgatási szöge az X tengelytől mérve. Egérrel kijelöljük az irányt, vagy begépeljük az elforgatási szöveget. A pozitív irány az óramutató járásával ellentétes.
④	<i>Enter text</i> (Szöveg):	Begépeljük a kiírandó szöveget. Itt nem használható parancsbevitelre a szóköz billentyű, mely eredeti funkciójában, szóköz bevitelére használható fel. Az Enter billentyű lenyomására új sort kezdünk, és ha nem írunk le újabb karaktereket, a kiírás megtörténik.

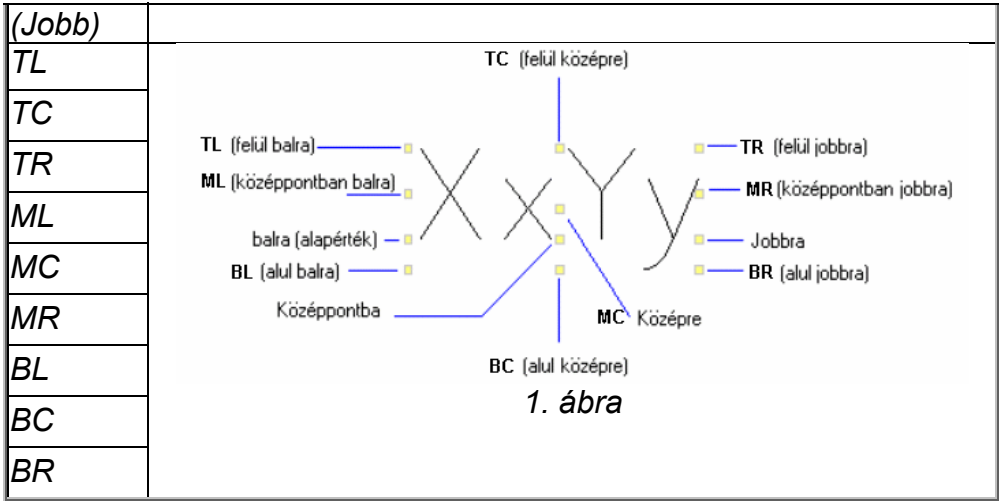
A **DTEXT** (DSZÖVEG) parancs paraméterezése megegyezik a **TEXT** (SZÖVEG) parancsával, de itt a parancskiadás után egérrel húzva kell megadnunk a szöveget befoglaló keretet, melyben az **Enter** billentyű lenyomásával több sort is kialakíthatunk. A bevitel közben a **Backspace** nyomógombbal szerkeszthetjük a szöveget.

A **DTEXT** parancs paraméterezése annyiban tér csak el, hogy itt a szöveg kezdőpontjának megadása után beállíthatjuk a szöveg magasságát is, a továbbiakban megegyezik a **TEXT** parancssal.

EGYSOROS SZÖVEG FORMÁTUMA

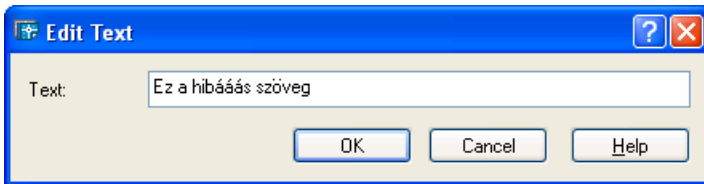
A ② pontban a *Justify* (Igazítás) opció választása után adhatjuk meg az egysoros szöveg igazítását, illetve írási irányát:

<i>Align</i> (Illeszt)	Az egysoros szöveget megadott pontok közé illeszti be. Ez a betűk nagyításával, illetve kicsinyítésével jár, ezért ehhez az opcióhoz nem kell szövegmagasságot megadni.
<i>Fit</i> (Beilleszt)	Az egysoros szöveget úgy illeszti be a megadott pontok közé, hogy csak a szélességüket módosítja.
<i>Center</i> (Felező)	A szöveg aljának a közepét igazítja a megadott ponthoz.
<i>Middle</i> (Közép)	A szöveg közepét igazítja a megadott ponthoz.
<i>Right</i>	A szöveget a megadott ponthoz jobbra igazítja.

EGYSOROS SZÖVEG MÓDOSÍTÁSA

A beírt egysoros szövegek vagy attribútumdefiníciók tartalmának utólagos módosítása a **Modify** (Módosítás) menü **Object** (Objektum) ▶ **Text** (Szöveg) ▶ **Edit** (Szerkesztés) parancsával vagy a parancssorban kiadott **DDEDIT** (DPEDIT) parancssal, illetve a Text eszköztárban az Edit Text ikonra kattintva történik. A parancs után a módosítandó szöveget egérrel rákattintva választjuk ki, majd a módosítást a megjelenő párbeszédablakban végezzük el (lásd a 2. ábrát). A parancsot most kiadhatjuk a javítandó szövegre kétszer kattintva, de a módosítást elvégezhetjük a Properties palettán is.

2. ábra

Visszaállíthatjuk a szöveg vagy attribútumdefiníció korábbi értékét, ha a parancs kiadása után az **U** (undo) opciót választjuk. Ez az opció a szöveg módosításának befejezése után azonnal használható.